

[Bolligministeren]

ligt og naturligt inden for kvoterne, og så mener jeg, at det må være op til udvalget at drøfte, om der måtte være ønske om noget andet. Men dette er udtryk for regeringens ønske om kvoter på området.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af forskellige love. (Brugerbetaling for visse forvaltningsafgørelser inden for Justitsministeriets område).

Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 6/12 89).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 14 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af ægteskabsloven og lov om personnavne. (Brugerbetaling for visse familieretlige afgørelser).

Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 6/12 89).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Frank Jensen (S):**

Umiddelbart ville man tro, at det var en fejl, at disse to lovforslag overhovedet er blevet oversendt til Folketinget. Umiddelbart ville man tro, at de var tænkt som underholdningsindslag ved Justitsministeriets julefrokost. Men vi ved jo, at sådan forholder det sig ikke i virkeligheden. Vi skal tage L 98 og L 99 alvorligt, og

vi ved jo også, at disse to lovforslag er tydelig bevisførelse for, at gebyraseriet i Justitsministeriet har nået et omfang, som er fuldstændig uholdbart.

Justitsministeren er for alvor den minister, der har fundet nullermændene frem til Fremskridtspartiet i nullermandsforliget. L 98 er blevet fejebakken for hele seks lovændringer i seks forskellige love og offentlige forordninger.

På politiets område indføres der brugerbetaling på 500 kr. for en lang række ydelser. Jeg skal ikke opliste alle, men stille nogle af de umiddelbare spørgsmål, der rejser sig, når man læser L 98.

Der skal betales 500 kr. for tilladelse til brug af højttalervogn på eller ud til vej og brug af højttaler fra luftfartøj, såfremt der ikke er tale om valgagitation. Javel! Hvordan har justitsministeren tænkt sig at afgrænse begrebet valgagitation?

Og spørgsmål til ministeren nummer to: Får ansøgeren penge tilbage, hvis politiet ikke imødekommer en ansøgning om brug af højttalervogn?

Et andet eksempel er, at der skal betales 500 kr. for tilladelse til nedkastning af genstande, herunder skrifter, fra luften. Det var jo interessant at vide, hvornår denne bestemmelse senest har været i anvendelse, eller hvor mange gange denne tilladelse har været anvendt f.eks. i 1988. Vi er klar over, at justitsministeren ikke her i dag kan give svar på alle spørgsmål, men vi vil forfølge disse sager under udvalgsarbejdet.

Der skal også betales 500 kr. for tilladelse til at anbringe cykelstativer, varer, udhængsskabe, automater og lign. på eller ud over en vej. Hvor hensigtsmæssigt er det, justitsminister, overhovedet at anvende den tilladelse? Ud fra et trafikikkerhedsmæssigt synspunkt vil det jo være fuldstændig tåbeligt at give en tilladelse til at anbringe disse remedier på vejene. Skal der betales for hver aktivitet, for hvert stativ eller hver automat? Ja, der rejser en lang række spørgsmål, om der skal søges om særskilt tilladelse til hver aktivitet, der foregår ude foran en forretning.

Derudover skal der betales 500 kr. for tilladelse til sprængning med sprængstof i en afstand af mindre end 65 m fra en vej, hvor vægten af sprængladningen overstiger 1 kg. Hvor i Danmark anvendes disse sprængladninger, og hvor mange gange gives denne tilladelsesmulighed fra politiets side?

[Frank Jensen]

Der skal betales 500 kr. for tilladelse til at færdes på isen ud for kysten, på havnen m.m., når isen ikke er fuldkommen sikker. Hvem vil byde 500 kr. på den? Her har regeringen virkelig bevæget sig ud på tynd is, ja, man kan nærmest sige grødis. Hvor mange ressourcer vil justitsministeren afsætte til at inddrive restancer fra dem, der alligevel bevæger sig ud på den tynde is uden først at have betalt de 500 kr.?

Kristeligt Folkeparti har på dette område virkelig fået sat et gevaldigt fingeraftryk: kirkekoncerter! Kirkekoncerter er nemlig fritaget for afgift, hvorimod alle andre offentlige forlystelser er pålagt en afgift på 500 kr.

Det er også afgiftsbelagt at synge på gaden. Jeg skal hertil spørge justitsministeren, om det ikke er en fejl, at det at fløjte på gaden er undtaget fra loven?

Der skal ske ændringer af våbenloven. Man overgår fra gebyr til afgift. Gebyret øges fra det billigste i dag, hvor det er 160 kr. for 2 år, op til 750 kr. Det er en meget voldsom stigning. Har justitsministeren overvejet, om denne eksplosive afgiftsstigning kan føre til en voldsom vækst i ulovlige våbenbesiddelser? Vi vil i hvert fald i Socialdemokratiet lægge megen vægt på at få afklaret, om ikke antallet af ulovlige våbenbesiddelser vil øges i takt med, at vi sætter afgiftsniveauet op, når det drejer sig om våbenloven.

Justitsministeren har forsøgt at indpasse nogle mere seriøse afgifter i loven. I færdselsloven sker der ændringer for dem, der har fået taget deres kørekort, og som skal op til en ny orienterende køreprøve. Det er et af de mere seriøse bud, justitsministeren har fundet frem til i søgningen efter nullermænd i Justitsministeriet, og det vil vi gerne bidrage til et seriøst udvalgsarbejde om i forlængelse af den debat, der senest har været her i Folketinget om en større indsats over for spritbilisme.

Merprovenuet af dette lovforslag, L 98, skulle blive 60 mio. kr. Vi vil under udvalgsarbejdet bede Justitsministeriet om at opgøre, hvilket provenu de forskellige ændringer af de seks forskellige love hver især giver, for vi tillader os at være mistro til, at en del af dem overhovedet kan indbringe et provenu til statskassen.

Det er underligt, at vi i disse tider skal læse i avisen, at justitsministeren er optaget af at få så meget politi som muligt ud på gaden, samtidig med, at vi ved, at der i den finanslov, som skal til behandling i næste uge, ligger en besparelse

på antallet af uniformerede betjente i korpset på 200 årsværk, og samtidig med at man nu pålægger politietaten at administrere en lang, lang række nye administrative opgaver i forbindelse med at inddrive penge, brugerbetaling, på en lang række af politietatens ydelser.

L 99 omfatter brugerbetaling på opløsning af ægteskab. Vi synes, det er beskæmmende, at denne regering også på dette område vil indføre brugerbetaling på tragedier i familierne. Men det er jo ikke så sært, at regeringen er optaget af det. Vi ved jo og har levet med, at regeringen har indført brugerbetaling for folk, der har kroniske sygdomme og lidelser. Men også på dette område skal vi altså opleve, at der skal være afgift på tragedier.

Det fremgår af lovforslaget, at der skal være brugerbetaling på 500 kr., men vi kan jo læse i dagens aviser, at justitsministeren har udtalt, at der kun er tale om en afgift på 250 kr. Det kunne være rart at få en afklaring af, om det er lovforslaget og dets bemærkninger, justitsministeren vil gøre gældende, eller det er de udtalelser, der fremkommer i pressen.

Derudover skal der betales en afgift på hele 3.000 kr. for at få lov at få lavet sit navn om. Vi mener ikke, det er fuldstændig udelukket, at man kan se på en afgift af de administrative opgaver og de ydelser, der skal leveres af det offentlige i forbindelse med navneskift, men en afgift på hele 3.000 kr. står slet ikke i forhold til den ydelse, som skal leveres fra det offentlige.

På den baggrund kan Socialdemokratiet ikke stemme for de to fremsatte lovforslag, men vi vil under det forestående udvalgsarbejde gå kraftigt i dybden og få afdækket en lang række af de usikkerheder, der ligger i både L 98 og L 99.

Fischer (KF):

De to lovforslag er led i det indgåede forlig om finansloven for 1990 og tilsigter indførelse af brugerbetaling for visse familieretlige afgørelser og for nogle forvaltningsafgørelser. Det gælder indførelse af gebyr for indgivelse af ansøgning om skilsmisse og om navnebevis samt gebyr for opnåelse af nogle tilladelser hos politiet.

Jeg skal meddele, at den konservative folketingsgruppe anbefaler vedtagelse af forslagene, og da CD's ordfører, fru Sonja Albrink, ikke kan være til stede, skal jeg meddele, at også CD's folketingsgruppe støtter de to forslag.

Leif Hermann (SF):

Det har jo indtil nu været en lang dag og egentlig ikke nogen voldsomt morsom dag. Og når man tænker på baggrunden, nemlig økonomiministerens forbrødring med Fremskridtspartiet, er det jo også en i grunden lidt trist baggrund: at Det Radikale Venstre er havnet i armene på fru Pia Kjærsgaard.

Derfor er det dejligt at skulle være ordfører på et forslag, som man ved umiddelbar læsning må betragte som en vittighed, og det er samtidig så fikst lavet på en ganske listig måde; man har nemlig valgt at kalde lovforslaget forslag til lov om ændring af forskellige love.

Nu beskæftiger vi os her i Folketinget stort set – ikke udelukkende, men i vidt omfang i hvert fald – med at ændre love, der allerede er gældende, så man må nok sige, at justitsministeren her har sikret sig, at der er dækning for overskriften. Ja, dækning langt, langt ud over indholdet.

Man kunne også vælge at sige: Denne velkomne afbrydelse i al alvoren – undskyld hypotesen, hr. justitsminister – var udslag af det, som hr. Frank Jensen sagde, den sang fra Justitsministeriets sidste julefrokost, hvor versene er omskrevet til prosa. Og hvis det er sådan, vil jeg nu lykønske den, der vandt det væddemål, der handlede om, hvorvidt ministeren turde fremsætte forslaget i Folketinget. Det turde han!

Så er det nok også slut med morskaben, for jeg har en underlig fornemmelse af, at justitsministeren gerne vil have vedtaget det her, og dér må jeg sige, at det kan Socialistisk Folkeparti ikke være med til.

Vi vil naturligvis gerne drøfte de elementer, der er seriøse: våbenloven, spørgsmålet om dispensation fra bredde- og længdekrav i færdselsloven; der er også et par enkelte andre ting, vi gerne vil drøfte. Men ligefrem at belægge alle tilladelser efter de over 100 år gamle politilove med 500 kr. synes vi unægtelig er at placere støvsugerposen efter nullermændene på Folketingets bord. Det er ikke seriøst, og det afgiftsprovener, man, om jeg så må sige, har raflet sig frem til på 60 mio. kr., er der overhovedet ingen der kan sige om overhovedet holder nogen steder.

Men der er også en anden grund til, at vi ikke vil acceptere dette forslag, og det er, at sigtet i det i realiteten er at fortælle borgerne, at de of-

fentlige myndigheder ikke laver noget, før man putter 1 kr. i maskinen – eller 500 kr. i maskinen. Det er en ejendommelig måde at forvride de offentlige myndigheders forpligtelser over for borgerne på. Og hvad vil man gøre i det øjeblik, folk bare gør, som de ikke må, uden at søge tilladelse? Risikerer man ikke meget nemt at komme i en situation, hvor det bødekrav, de derefter præsenteres for, er lempeligere end den pris, de skal betale for at få tilladelsen? Det står der selvfølgelig af gode grunde ikke noget om.

Vi har aldrig i Socialistisk Folkeparti afvist at prøve på at kigge på fornuftige skatte- og afgiftsforslag, men her må man nok sige, at enten har humoren fået overtaget, og så takker vi for det muntre indslag, eller også er seriositeten for tynd.

Men hensyn til ændringerne af ægteskabsloven og personnavneloven må vi også melde fra. Det er jo lidt underligt, at man skal betale 500 kr. for at blive skilt. Hvorfor skal man i grunden det? Har det en adfærdsregulerende virkning, er der et familiepolitisk sigte? Eller er det således, at statsamterne bruger så mange penge på at skille folk, at man siger, at nu må de altså være venlige at hoste op med de 500 kr. til udgiften ved at have nogle beskæftiget med at skrive skilsmissebevillinger?

Det minder lidt om dengang, en af de mange foregående justitsministre foreslog, at man skulle betale 500 kr. for at få lov til at indlede en gældssanerings sag for folk, som var bundløst forgældede. Den slags ting kræver, hvis man overhovedet skal snakke brugerbetaling på dette område, i hvert fald en omtanke, der er knyttet til andet end et hastigt finanslovforlig med Fremskridtspartiet.

Man kunne faktisk forestille sig den situation, da man jo ikke skal betale 500 kr. for separationsbevillingen, at folk ganske enkelt lod være med at afhente deres skilsmissebevillinger, når separationstiden var udløbet. Jeg ved ikke, om det er en retstilstand på det familieretlige område, som justitsministeren synes er interessant. Jeg kan dårlig forestille mig, at Kristeligt Folkeparti synes, den er interessant.

Og hvis det endelig er, at justitsministeren gerne vil tjene penge på noget så privat som skilsmisser eller ægteskabelige forhold, hvorfor så ikke begynde at sige, at der er gebyr på at blive gift? Det er jo dyrt nok i forvejen at blive gift,

[Leif Hermann]

så om man skulle betale et par hundrede kroner mere eller mindre, det spiller vel ikke den store rolle, når man skal have det store bryllup. Hvorfor ikke det? Hvorfor er det netop, når det går galt i ægteskabet, at man skal af med 500 kr.?

Vi vil naturligvis bidrage med et sagligt og grundigt udvalgsarbejde i overensstemmelse med den sædvane, SF altid lægger for dagen i arbejdet i Retsudvalget. Hvis justitsministeren vil have noget af det her igennem, tror jeg ikke, det egner sig til den hastebehandling, der er lagt op til.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg skal meget kort sige, at mit parti støtter dette forslag, og modsat det, som hr. Leif Hermann just har sagt og også hr. Frank Jensen, tror jeg nok, at det ender med, det bliver vedtaget.

Hugo Holm (FP):

Da Fremskridtspartiets retspolitiske ordfører ikke kan være til stede, skal jeg prøve at gå ind i sagen og tilkendegive, hvad Fremskridtspartiet mener om sagen og om disse to lovforslag.

Da det som sagt er forligsstof, vil jeg ikke gå i dybden på samme måde, som hr. Frank Jensen gjorde, men blot konstatere, at der ligger mange perspektiver i sagen, og da vi i princippet går ind for brugerbetaling og selvfølgelig også på det her område, skal jeg blot sige, at Fremskridtspartiet tilslutter sig begge lovforslagene.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Selv om jeg ikke er så gammel en parlamentariker, så kan jeg da erindre, at Fremskridtspartiet ved adskillige lejligheder inden for de seneste 2½ år her i salen har meddelt, at de var modstandere af nye kopskatter og nye former for brugerbetaling; de var interesseret i at få nedbragt skattetrykket.

Jeg forstår ikke de meldinger, der nu kommer fra Fremskridtspartiets ordfører, hr. Hugo Holm, men der er åbenbart sket et og andet i de seneste dage i Fremskridtspartiet.

Jeg erindrer også, at Fremskridtspartiet var det parti, der talte om, at nu skulle man gøre op med gammelmandsparlamentarisme, og nu

skulle man lægge en helt anden stil i forhold til betaling for offentlige serviceydelser. Men det er jo interessant, at sådan en nats forlig i Finansministeriet kan ændre totalt på Fremskridtspartiets holdninger til, hvordan befolkningen skal have det i forhold til tegnebogen.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg vil medgive hr. Hugo Holm, at der er virkelig storlæde perspektiver i det her. Hvis man nu f.eks. bliver anholdt, så kan man risikere at skulle af med 20 kr. for at blive anholdt, og hvis man beder betjenten om at vise sit skilt, så koster det en femmer ekstra. Der er mange indtægtsmuligheder, når offentlige myndigheder skal i aktion. Det vil jeg medgive hr. Hugo Holm: fantasien er på det område ubegrænset.

Der er også det perspektiv i det, hr. Hugo Holm, at der bliver en forfærdelig masse papirnumseri rundt omkring på landets politistationer med at skulle sidde og administrere denne gebyropkrævning.

Har Fremskridtspartiet overhovedet forestillet sig, hvor meget afbureaukratisering der i grunden kunne laves ved at gå ind og rationalisere de to gamle politilove fra henholdsvis 1863 og 1871? Er det aldrig faldet Fremskridtspartiet ind, at dette lovforslag måske kunne være det, der for alvor demonstrerede, at Fremskridtspartiet ikke rigtig fik noget ud af det finanslovsforlig?

(Kort bemærkning).

Hugo Holm (FP):

Til hr. Frank Jensen skal jeg sige ganske kort, at Fremskridtspartiet selvfølgelig går ind for brugerbetaling, hvis det er kombineret med skattenedsættelser, hvad der her er tale om.

Administrationen i den, hr. Leif Hermann, er, at den administration, man f.eks. bruger ved udstedelse af pas, jo faktisk på mange områder hviler i sig selv. Der har du en brugerbetaling. Hvorfor kan man så ikke have en brugerbetaling på andre områder inden for politivæsenet? Hvorfor kan man ikke have den brugerbetaling, som man egentlig skulle have indført for meget, meget lang tid siden, og som egentlig kunne have givet nogle flere penge i kassen, frem for at man først kommer med det nu?

(Kort bemærkning).

Henning Nielsen (S):

Jeg vil godt spørge ministeren, hvor stort et provenutab der vil blive, hvis man nu får en vinter, hvor det ikke er nødvendigt at hugge hul i isen, så man bare kan gå ud og fange nogle fisk uden at hugge hul. Det vil jeg gerne spørge justitsministeren om han kan give et svar på.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Vi har forstået, at også Fremskridtspartiet har givet tilslutning til det initiativ, som vi vil komme til at høre mere om i næste uge, nemlig at der skal reduceres 200 årsværk på de uniformerede betjente i politikorpset.

Mener Fremskridtspartiet, at det er hensigtsmæssigt i forhold til, at kontorpersonalet ved politiet er overbelastet – det ved både den nuværende og også den tidligere justitsminister at det er – at man nu skal have de uniformerede betjente til at sidde på stationerne og lave kontorarbejde og indkræve penge, sidde med et stempel og køre penge ind i kassen? Er det det, Fremskridtspartiet ønsker at vi skal bruge de uniformerede betjente til? Har Fremskridtspartiet ikke en helt anden opfattelse, nemlig at vi skal have flere betjente på gaden?

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Hr. Hugo Holm nævner, at det koster penge at få et pas. Nu er et pas og sagsbehandlingen i forbindelse med et pas jo noget ganske andet, end det er i forbindelse med udstedelse af en tilladelse til at spille musik i gaden eller at udføre behændighedskunster på veje eller i gårde. Det er også noget ganske andet end at opkræve 1.000 kr. for spejdernes lotterier eller at opkræve 500 kr. for at få lov til at spille højttalermusik den 1. maj. Det er jo ikke noget, der kræver nogen form for sagsbehandling overhovedet.

Formanden:

Vi skal tænke på talerrækken igen.

(Kort bemærkning).

Hugo Holm (FP):

Jeg vil gerne spørge hr. Frank Jensen ganske kort, hvornår Socialdemokratiet vil i gang med

en afbureaukratisering. Det kunne da være meget rart at høre.

Jeg vil gerne sige til hr. Leif Hermann, at man kommer mange steder, hvor der spilles musik osv. Det er korrekt, at der ikke er nogen administration i det, men er det ikke også et spørgsmål om, at man begynder at indføre brugerbetaling på nogle områder, hvor det kan lade sig gøre? Er det ikke meningen, at man kan tage denne brugerbetaling frem for at forhøje skatterne? Det må da være det, sagen drejer sig om.

Kirsten Lee (RV):

Der er jo sket meget inden for dansk politik de sidste døgn, hr. Frank Jensen, og forslag som disse her morer vi andre os begrænset over. Men hvis det var sådan, at Socialdemokratiet ikke bare kørte af sted i tomgang med SF liggende i slipvinden, kunne det godt være, at dette her ikke havde været nødvendigt – hvis Socialdemokratiet havde været villig til at påtage sig et ansvar for landets økonomi i stedet for bare at stå i mudder til halsen og være gået igennem isen nu efterhånden i 7 år.

Jeg tror endda, at der er et ændringsforslag, man burde overveje til dette forslag, og det er et, som ville have nogle miljømæssige konsekvenser. Der hænger rundt omkring i Københavns Kommune i disse dage nogle påklistede socialdemokratiske valgplakater, som ikke er blevet fjernet fra murene, hvor de er limet op; andre partier har kunnet fjerne deres valgplakater. Jeg synes i og for sig, at vi skulle overveje at indføre nogle bøder, når folk ikke kan få fjernet den slags svineri, som det er nu her, efter at valget er overstået, rundt omkring på mure og på gader og stræder. Så mon ikke vi kunne overveje det? Det kunne være, at der kunne blive noget provenu af det.

Vi kan i Det Radikale Venstre godt støtte, at der opkræves gebyrer, når der f.eks. skal udstedes tilladelse til lotteri og den slags ting. Vi har heller ikke noget imod, at man skal betale en afgift, når man søger om en våbentilladelse. Og de mennesker, som ikke synes, at det er godt nok at hedde Hansen, Jensen eller Petersen, og som gerne vil have et nyt navn og sætte hele det offentlige bureaukratiske maskineri i gang, synes vi faktisk også godt kan betale for udgiften selv. Så vi støtter begge forslag.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg vil gerne ønske fru Kirsten Lee tillykke med de nye politiske venner. Fru Kirsten Lee brugte sin indledning til at tale om ansvarlighed. Hun ønskede, at Socialdemokratiet skulle vende tilbage til den gamle ansvarlige linie.

Men hvem er det, der er uansvarlig, fru Kirsten Lee? Hvem er det, der har siddet og aftalt en fuldstændig uansvarlig finanslov? Den bygger jo på sand, den bygger på grødis, fru Kirsten Lee. Hvis hele finansloven var bygget op som det her lovforslag, hvor man har budgetteret med et provenu på 60 mio. kr. af noget, som alle kan se overhovedet ikke kan give 60 mio. kr., så var den finanslov grødis, fru Kirsten Lee, og så er det uansvarlig finanspolitik, når man sidder i en sen nattetime og aftaler sådan en gang makværk med Fremskridtspartiet. Så det er vist fru Kirsten Lee og Det Radikale Venstre, der er uansvarlige i deres finanspolitiske bestræbelser.

Fru Kirsten Lee sagde, at manglende nedtagelse af valgplakater skulle give et provenu. Jeg skal bare gøre fru Kirsten Lee opmærksom på, at valgplakater er fuldstændig taget ud af denne lov. De er netop ikke omfattet af en brugerbetaling på 500 kr.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Fru Kirsten Lee synes, det er i orden, at man skal betale 3.000 kr., hvis man har et navn, man ikke bryder sig om, eller man altså får et andet end det, man har. Hvorfor kun, når man ikke gifter sig? Hvorfor skal man ikke betale, når man gifter sig til et andet navn? Ja, det er ikke, fordi vi går ind for det i Socialistisk Folkeparti, det er for at efterlyse en eller anden form for substans i argumentationen. Der kan jo i princippet lægges afgifter på alting, og justitsministeren og fru Kirsten Lee mangler at fortælle os, hvorfor netop på disse vanvittige områder.

Jeg skal ikke blande mig i fru Kirsten Lees diskussion med Socialdemokratiet om, hvem der ligger i slipstrømmen af hvem. Jeg vil bare gerne sige til fru Kirsten Lee, at vi ikke ville drømme om at gå ind i forhandlinger om det makværk af et finanslovforslag, der ligger her. Hvis der lå et andet finanslovforslag, så trådte vi ud af alle mulige slipstrømme og hængekøjer, og hvad man nu ellers kan placeres i.

Men jeg lykønsker fru Kirsten Lee med placeringen i slipstrømmen fra Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg forstod, at fru Kirsten Lee mente, at det var helt korrekt, at man skulle betale 3.000 kr. for navneforandring. Når vi har et gebyr på 3.000 kr. for navneforandring og kun har en afgift på 500 kr. for at blive skilt, så sker der det, at folk begynder at spekulere i det: Man går ud og finder en med det rigtige efternavn eller det navn, man ønsker sig, og så gifter man sig, og så lader man sig skille, for det koster kun 500 kr.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Når man skal lave sådan nogle forlig som dette, går det tit lidt hurtigt, og det er måske en af grundene til, at man somme tider får noget frem, som måske ikke er helt gennemtænkt og kan give nogle problemer og også anledning til lidt morsomhed. Det er jo også sidst på dagen.

For Kristeligt Folkepartis vedkommende tilsiger vi en positiv udvalgsbehandling, men vi er ikke enige i de ting, der står. Det vil sige, at der er ting, vi må have ændret.

Jeg kan nævne sådan noget som – det er måske en misforståelse, det vil vise sig under udvalgsbehandlingen – lotteriloven. Betyder det, at en forening, der skal have et lille lotteri, som giver en indtægt på 5.000–6.000–7.000 kr., skal give 1.000 kr.? Det vil Kristeligt Folkeparti ikke medvirke til. Men det kan jo godt dreje sig om store lotterier.

Jeg ved ikke, om man har gennemtænkt alle tingene heri. Jeg skal sige, at det er ting, vi ikke har drøftet, og som nu skal drøftes i udvalget, så vi håber da på, at vi får en positiv udvalgsbehandling, og der kan måske være flere ændringer, som vil vise sig fornuftige.

Vi er enige i princippet, at der er ting, man udmærket godt kan betale for. Derfor er det en lille smule skam, at det hele måske ender i ét stort grin, for der kan godt være noget, der er realistisk, men det kan også somme tider gå så hurtigt, at det måske ikke er helt gennemtænkt. Derfor finder vi det altså nødvendigt med den udvalgsbehandling, der skal foregå nu, og også at vi får rettet nogle af de ting, som kan rettes.

Men vi vil være positive i udvalget. Vi står selvfølgelig bag det forlig, der er indgået, men vi må se på detaljerne i det.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg synes, at det, Kristeligt Folkeparti siger, er interessant: Det er et led i et forlig, og det vil man leve op til.

Det, der ligger her, betyder altså, at politiet får yderligere opgaver pålagt. Jeg vil gerne henviser til forhandlingerne for nøjagtig 14 dage siden, til sp. 2335 i Fortrykket, hvor vi på foranledning af Kristeligt Folkeparti diskuterede færdselsloven. Da sagde fru Inger Stilling Pedersen følgende:

»Men så kan jeg ikke lade være med at drille en lille smule, for man siger, der skal mere politi til, og nu skal man lave razziaer og kampagner, men hvad gør man så på finansloven? Der sætter man antallet ned, for nu skal der altså ikke bruges så mange i lufthavne og andre steder, og så kan man sætte politistyrken ned.

Derfor vil Kristeligt Folkeparti tage konsekvensen og sige: Nej, vi skal ikke nedsætte politistyrken.«

Sådan sagde Kristeligt Folkepartis ordfører for nøjagtig 14 dage siden her i salen. Kristeligt Folkepartis ordfører sagde også noget om moral, at Kristeligt Folkeparti måske var overmoraliske. Når vi står med denne aftale, som betyder 200 færre politibetjente, så tror jeg, Kristeligt Folkeparti forveksler overmoral med dobbeltmoral.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg mener præcis det samme, som jeg altid har sagt. Men hvad vi kan opnå i forhandlingerne, og hvad man må bøje sig for, kan jeg ikke stå inde for.

Men vi mener stadig væk, at hvis vi lægger flere opgaver over på politiet, så kræver det en større styrke. Det vil altså sige, at man bliver nødt til at reducere nogle opgaver. Det kunne jo ske i det kommende år, at man fritager politiet for nogle kontormæssige opgaver, så de kan laves af opgaver, de egentlig skal løse. Hvis ikke det kan lykkes at få noget mere politi, så må vi arbejde for, at det kommer næste år. Vi mener stadig væk ikke, at man kan skære styrken ned.

Men hvem siger, at fordi vi vedtager en lov nu – man reducerer jo ikke, det er det, det drejer sig om – så kan vi ikke sige: Jamen hvordan giver vi politiet færre opgaver af dem, de egent-

lig ikke behøver at laves, som andre personer lige så godt kan laves? Vi forfølger det stadig væk. Det er helt klart.

Formanden:

Vi tager et par korte bemærkninger, inden jeg giver ordet til justitsministeren.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg var glad for den umiddelbare melding, der kom fra Kristeligt Folkeparti, at der ikke skulle skæres i antallet af uniformerede betjente. Men det er jo det, det finanslovforlig indeholder, fru Inger Stilling Pedersen. Det er en reduktion på 200 årsværk af de uniformerede betjente.

Derudover pålægger vi med nr. L 98 politiet en lang række nye administrative opgaver, og fru Inger Stilling Pedersen ved godt, at kontorpersonalet ikke er blevet udvidet ved de seneste to politiforlig her i Folketinget. Derfor er det uniformerede betjente, der kommer til at sidde som kassedamer eller kasseherrer med et gummistempel og give tilladelser og kræve 500 kr. ind eller 1.000 kr., når det drejer sig om andre dele af loven.

Det er jo det, det drejer sig om, fru Inger Stilling Pedersen. Her har Kristeligt Folkeparti givet tilslutning til både at reducere politistyrken og at påføre politiet en lang række nye krævende administrative opgaver ved at inddrive penge for de tilladelser, de giver.

Formanden:

Hr. Erling Christensen har ordet for en kort bemærkning, og det bliver den sidste, inden justitsministeren får ordet.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

I begyndelsen var ordet, og Kristeligt Folkeparti har kun ord og ord og ord. Det er utroligt, at vi her 14 dage efter skal høre sådan en fantastisk bortforklaring.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne først takke de ordførere, som har givet tilsagn om at støtte de to forslag, vi har til behandling her. Det centrale er jo, som flere af ordførerne har været inde på, at der nu bliver

[Justitsministeren]

gennemført en brugerbetaling på en række områder inden for Justitsministeriets ressort, men det er lige så vigtigt, at man ser det på baggrund af den aftale, der er indgået om finansloven for det kommende år.

Borgerne kommer til at betale for en række offentlige serviceydelser, og heroverfor står de mange forbedringer, lettelser, omlægninger, som er indeholdt i det forslag til finanslov, som en bred kreds af partier nu er blevet enige om.

Jeg mener, det er den sammenhæng, man ikke bør overse, når vi diskuterer de forslag, der ligger her. Vi ønsker, at der skal være en sammenhæng imellem lettelserne og udgifterne, hvad der er lagt op til i regeringens forslag, og selvfølgelig også finansieringsdelen, uanset at en række af disse forslag af nogle kan blive opfattet som ubehagelige.

Når det gælder lovforslag nr. L 98, har hensigten jo været at indføre brugerbetaling for en række serviceydelser, som politiet udfører, og som alt i alt medfører en ikke ubetydelig arbejdsbyrde for politiet.

Der er blevet udvalgt felter, der ikke har umiddelbar sammenhæng med politiets primære arbejdsopgaver, og ved den forhøjelse, der er foreslået for våbentilladelser, er der tillige lagt vægt på den arbejdsbyrde, som er forbundet med administrationen.

Hr. Frank Jensen og også andre ordførere stillede en række detailspørgsmål. Hr. Frank Jensen spurgte bl.a., hvordan man afgrænser valgagitation. Tilsvarende spørgsmål er, så vidt jeg kan se, allerede på nuværende tidspunkt stillet i Folketingets Retsudvalg, og dem bliver der rig lejlighed til at jeg kan besvare, forhåbentlig allerede i morgen med henblik på udvalgsarbejdet i weekenden.

Der har været en del morsomme bemærkninger om de tilladelser, som nu skal pålægges brugerbetaling. Det er jeg sådan set lidt ked af, for i virkeligheden er der tale om et regelsystem, som har til hensigt at sørge for, at vi alle sammen kan leve vores liv med den mindst mulige risiko for at komme til skade og med færrest mulige gener for andre menneskers udførelser.

Det, vi har gjort, består helt enkelt i, at vi har foreslået en brugerbetaling for behandlingen af sager om tilladelser efter politivedtægten. I den forbindelse er det uden betydning, om det er rimeligt eller ikke, at forskellige aktiviteter efter

denne vedtægt kun må foretages med politiets tilladelse. Det, vi har gjort, er at knytte brugerbetaling til indgivelse af ansøgninger om tilladelser efter politivedtægten.

I det hele taget vil jeg gerne opfordre Folketingets medlemmer – det gælder ikke mindst medlemmerne af Folketingets Retsudvalg – til ved lejlighed at læse politivedtægten igennem. Jeg er sikker på, at man herved vil blive overbevist om, at disse regler i allerhøjeste grad er udtryk for sund fornuft, selv om en del af de forskellige tilladelser, politivedtægten omfatter, måske har en lidt historisk baggrund.

Når det gælder spørgsmålet om gebyr for skilsmissebevilling – hr. Frank Jensen stillede mig et konkret spørgsmål med udgangspunkt i nogle indlæg i dagspressen i dag – så er forslaget udformet på den måde, at der skal betales et gebyr på 500 kr., når der indgives en ansøgning om skilsmisse ved bevilling. Gebyret skal betales af den, der indgiver ansøgningen. Hvis det er begge ægtefæller, der kommer med en ansøgning, så er det ikke noget problem. De må selv nærmere aftale fordelingen af gebyret, og det er vel i den sammenhæng, at de 250 kr. er kommet på tale.

Jeg skal ikke gå i yderligere detaljer med de forskellige bemærkninger, der er kommet.

Hr. Henning Nielsen stillede mig det meget konkrete spørgsmål, om jeg forudså, at der i forbindelse med isfri vintre kunne blive tale om et provenutab. Det må jeg svare bekræftende på. Som hr. Henning Nielsen ved, er det vanskeligt at lave våger i isfri vintre. Til gengæld vil jeg da gerne overveje at indføre et gebyr, hvis hr. Henning Nielsen skulle gå på vandet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Gebyr ved udskiftning af sygesikringsbevis).

Af sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen).

(Fremsat 6/12 89).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 16 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om tandpleje m.v.

Af sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen).

(Fremsat 6/12 89).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Som den første taler vil jeg gerne byde den nye sundhedsminister velkommen. Det er jo meget betydningsfuldt at beskæftige sig med et område som befolkningens sundhed. Så meget mere ærgerligt må det være at skulle have ansvaret for de forslag, vi skal behandle her, som jeg må betragte som elendige.

Der indføres efter 1. januar 1990 en brugerbetaling på 100 kr., hvis man skal have ændret noget på sit sygesikringsbevis – hvis man selv er skyld i det, vel at mærke. Det vil sige, at hvis man får ny adresse eller nyt efternavn – der er jo fortsat nogle, der gifter sig og skifter navn, og der er også fortsat nogle, som bliver skilt og gerne vil have deres gamle navn – så koster det altså 100 kr. at få ajourført sit sygesikringskort.

Hvis man ønsker at skifte læge eller sikringsgruppe, koster det også 100 kr. I den forbindelse vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan det hænger sammen med regeringens forslag om frit lægevalg. I den tidligere Venstreministers udkast til ny sundhedslov står der, at man skal have mulighed for at skifte læge to eller fire gange årligt. Man siger, at det er liberal politik. Jeg synes, det minder mere om stavnsbinding end om frihed, når man skal betale for det. Der

er nogle undtagelser: første gang beviset udskrives, ændring af personnummer og lign.

Og så er der i forslaget indbygget en reguleringsmekanisme: procenten fastsættes på finansloven. Om det er pristallet eller det er hullet i statskassen, der skal vise vejen, er ikke godt at vide.

Dette forslag om de 100 kr. skønnes at give 5 mio. kr. i statskassen. Jeg vil gerne spørge, hvad man bygger sit skøn på, for 5 mio. kr. ser ud, som om det er noget, der mere eller mindre er grebet ud af luften.

Det her er brugerbetaling på sundhedsområdet, og man kunne frygte, at det kun er en start. Det kan jo være, at vi skal høre mere fra den side.

Jeg skal ikke sige mere om dette forslag, for så når jeg ikke at sige noget om det næste. Vi kan ikke medvirke, vi vil gå imod det første forslag, som behandles her.

Det andet forslag, vi skal behandle, er meget kort. Det indsætter blot et stk. 2 i § 5, som giver sundhedsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om ressourceniveauet i den kommunale børne- og ungdomstandpleje.

Det er centralisme, så det batter. Hvor er Venstres nære samfund henne? Hvor er de pæne ord om det kommunale selvstyre blevet af? Hvor er holdningerne til forebyggelse blevet af? Sundhedsministeriet lavede ellers et meget flot hæfte om forebyggelse. Hvorfor skal man ikke fortsætte en god linje med en klart forbedret tandsundhed hos børn og unge?

Da vi behandlede forslag til lov om tandpleje her i Tinget, priste alle partierne inklusive de borgerlige partier, hvilket godt forebyggende arbejde tandlægerne har udført. Men ministeren skriver i bemærkningerne, at antallet af tandlæger i klinikkommunerne i perioden fra 1986 til 1989 har ligget på ca. 1.200 hele perioden igennem. Men det fremgår ikke af bemærkningerne, at der er inddraget to ekstra årgange i 1987, hvilket giver en anden situation.

Realiteten er, at kommunerne er opmærksomme på personaleforbruget. I 1982 havde man ansat én tandlæge pr. ca. 600 børn og i 1988 én tandlæge pr. ca. 800 børn. Det er en ganske stor stigning. Det fremgår også af et brev, vi har modtaget fra Tandlægernes nye Landsforening. Det kan vi selvfølgelig tale videre om i udvalget.